

Gemensam elcertifikatmarknad Sverige - Norge

Roger Östberg

Energimyndigheten

Enheten för operativa styrmedel

Energiutblick

- **Den 15-17 mars 2011 håller Energimyndigheten en nordisk energikonferens**
- **Plats Svenska Mässan i Göteborg.**

- **Konferensen heter Energiutblick**
- **www.energiutblick.se**

Historik

- Elcertifikatsystemet infördes 1 maj 2003
- Syfte att stödja förnybar elproduktion.
Elcertifikat ger ett extra stöd utöver försäljning av el.
- 2004/2005 diskussion om sammanslagning med Norge – inget resultat.
- År 2009 påbörjades nya diskussioner på ministernivå

Agenda

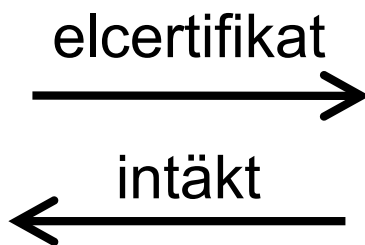
- Bakgrund
- Hur det svenska systemet levererar
- Utveckling av systemet och ambitionsnivå
- Gemensam elcertifikatmarknad med Norge

Bakgrund

Varför ett marknadsbaserat stödsystem i form av elcertifikat?

- Ökad ambitionsnivå och målstyrning
- Stödet finansieras inte med statsbudgeten
- Teknikneutralt
- Kostnadseffektiv utbyggnad av förnybar elproduktion

Utbud Producenter

Efterfrågan Kvotpliktiga

Rättighet att erhålla
elcertifikat i 15 år

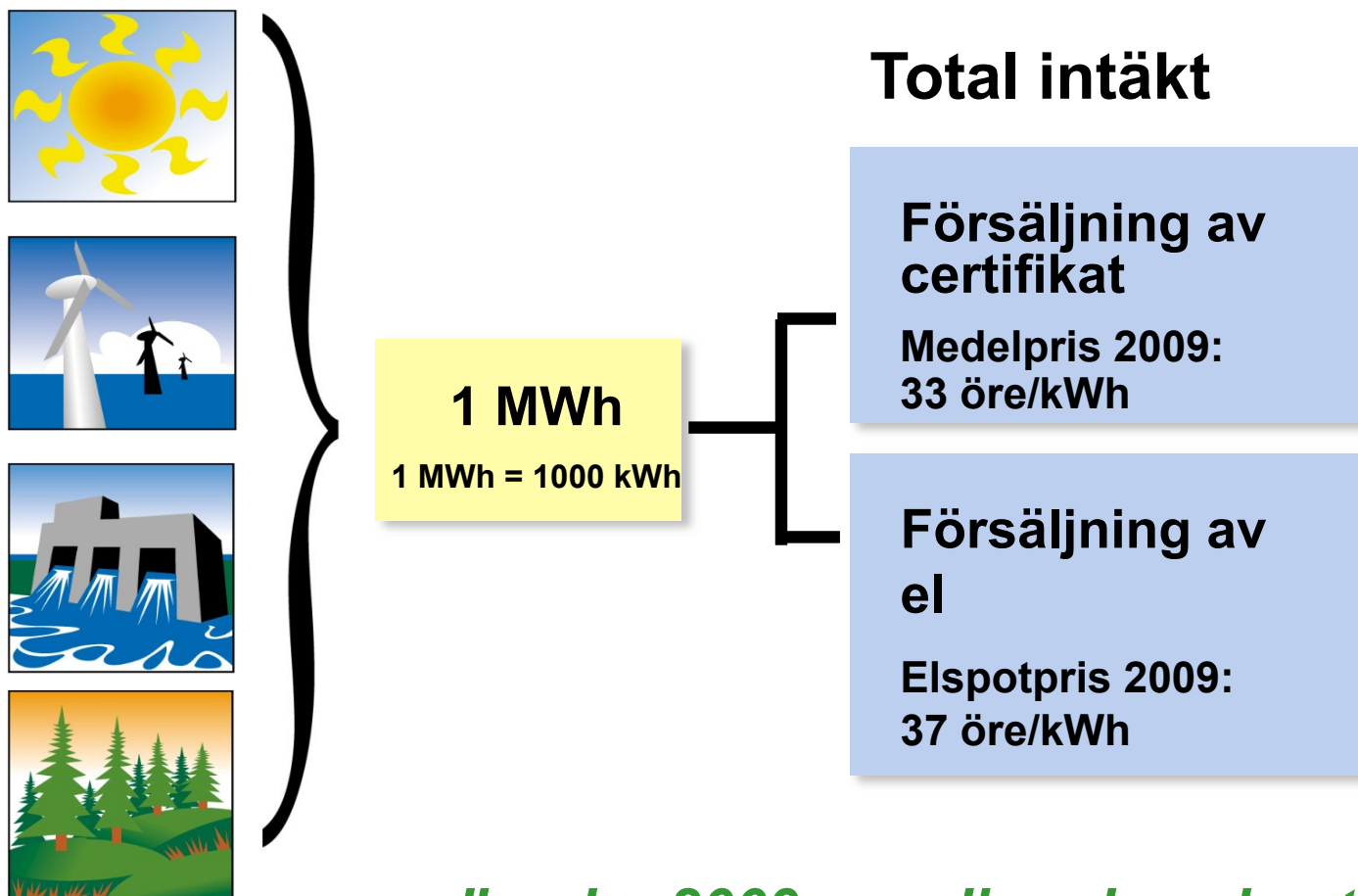
- Vindkraft
- Solenergi
- Vågenergi
- Geotermisk energi
- Biobränsle
- Viss vattenkraft
- Torv i kraftvärmeverk

Skyldighet att köpa elcertifikat

- Elleverantörer
- Elanvändare som använder el som de själva producerar, importerar eller köper på den nordiska elbörsen
- Elintensiv industri

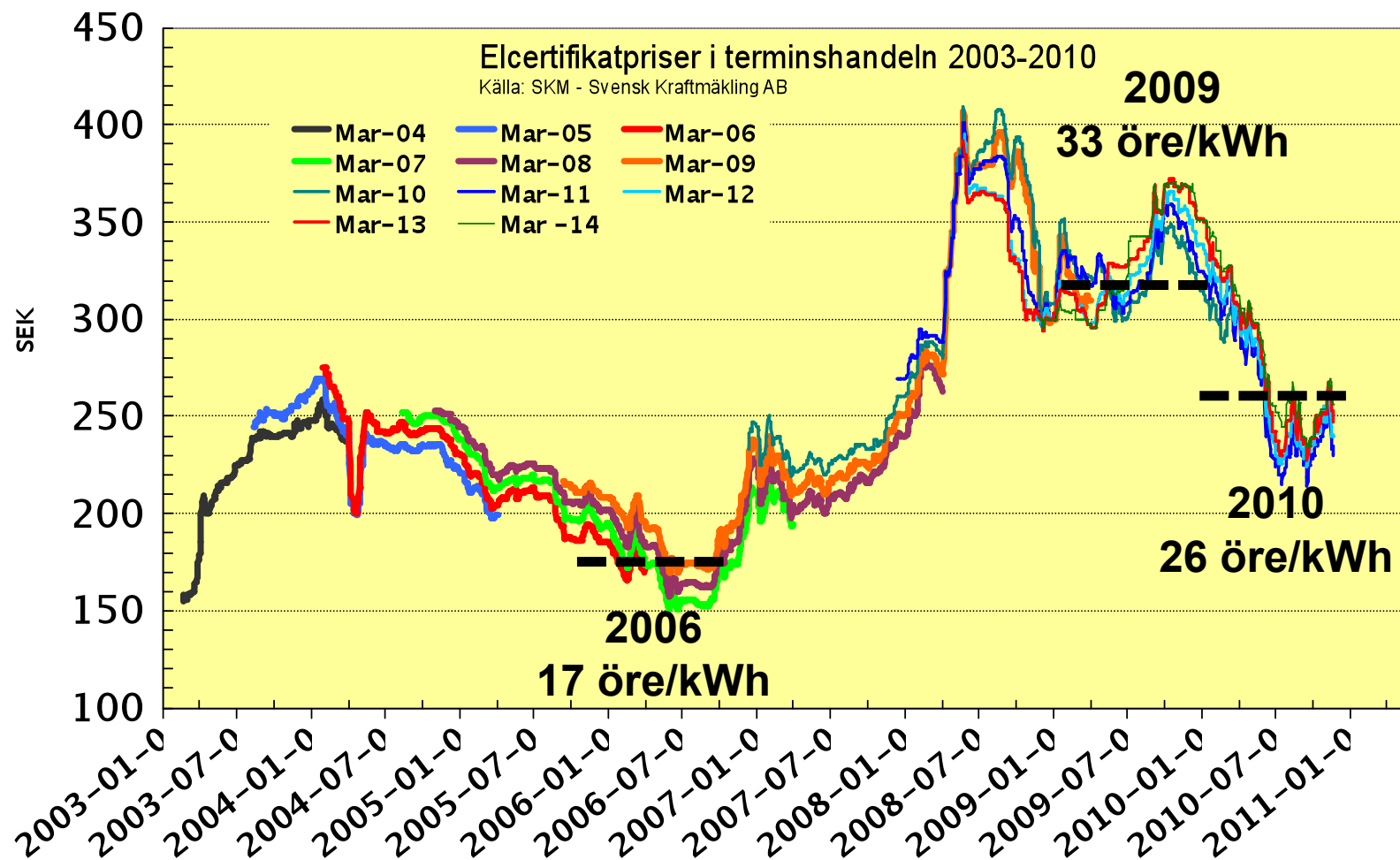
Elcertifikat

– en rättighet för producent av el från förnybara energikällor och torv

”under 2009 var elkundens kostnad ca 7 öre/kWh inkl moms”

Historiskt marknadspris på elcertifikat

Kontinuerliga förbättringar/förändringar av systemet

2007

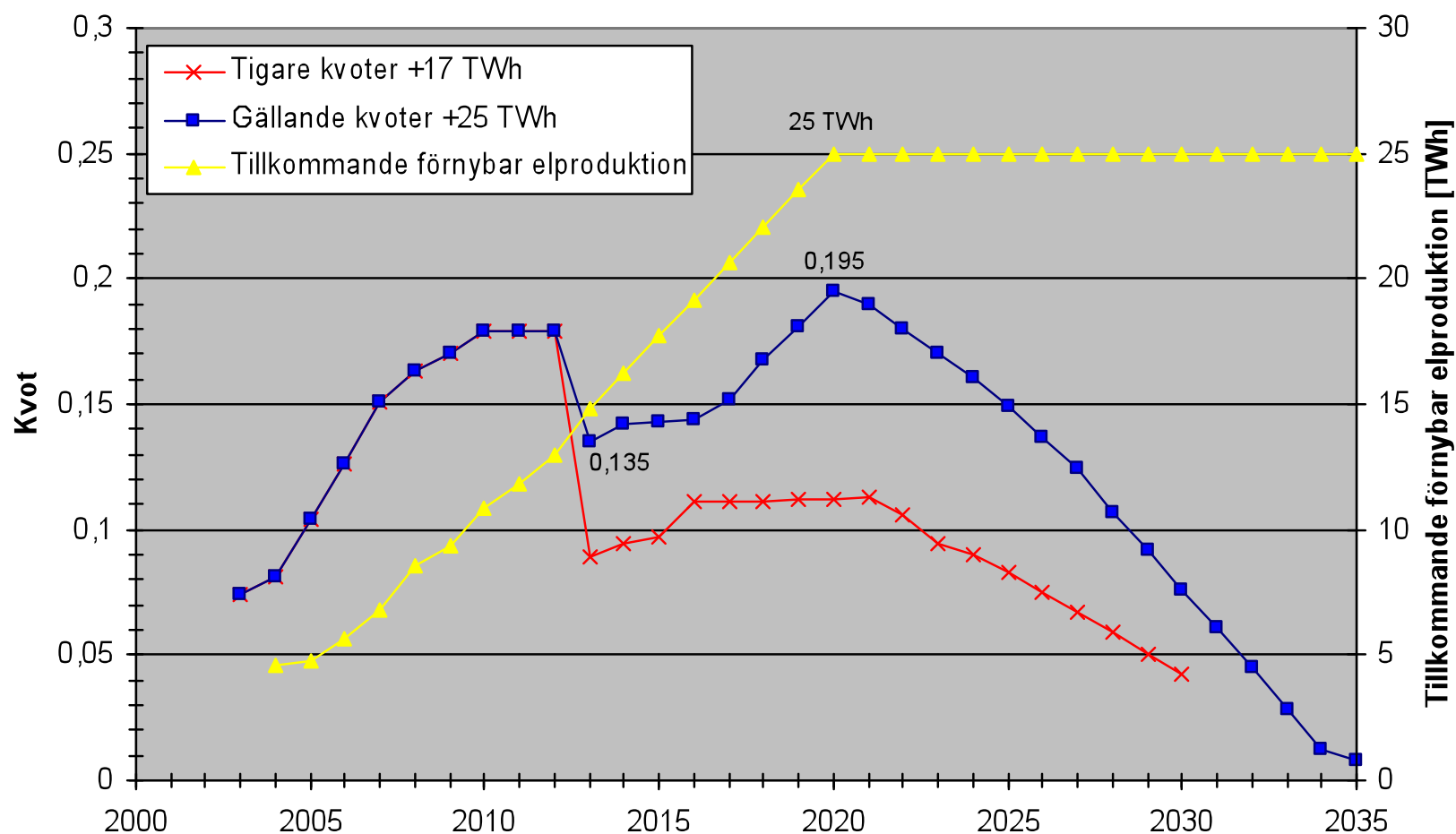
- Ambitionshöjning och förlängning av system
- Tidsbegränsning för tilldelning av elcertifikat
 - 15 års tilldelning för nya anläggningar
 - Gamla anläggningar har rätt till elcertifikat till utgången av 2012
- Möjlighet för alla energikällor att erhålla elcertifikat för produktionsökningar

Kontinuerliga förbättringar/förändringar av systemet

2010

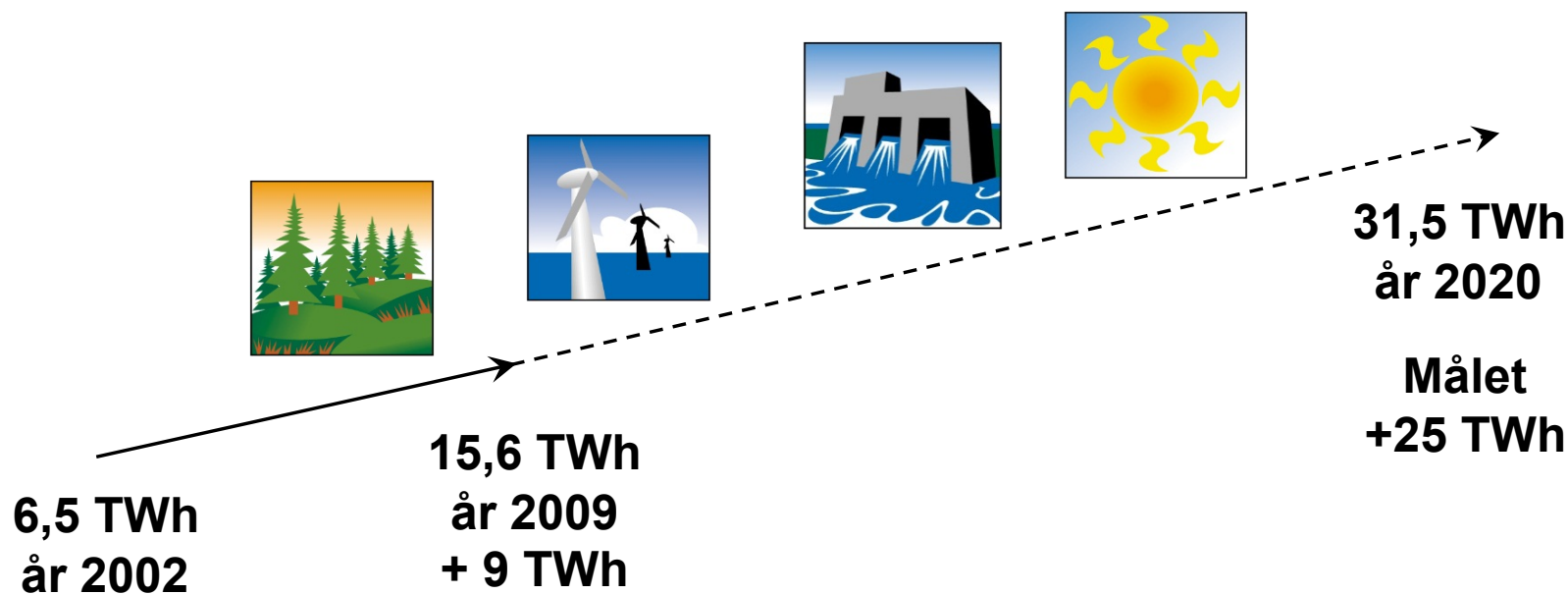
- Ambitionshöjning och förlängning av system
 - Den förnybara elproduktionen ska öka med 25 TWh till 2020 jämfört med 2002
 - Höjda kvoter från 2013 för att nå målet och för att minska överskottet
 - Nya kvoter för åren 2030-2035

Riksdagens beslutade kvoter för att nå målet +25 TWh

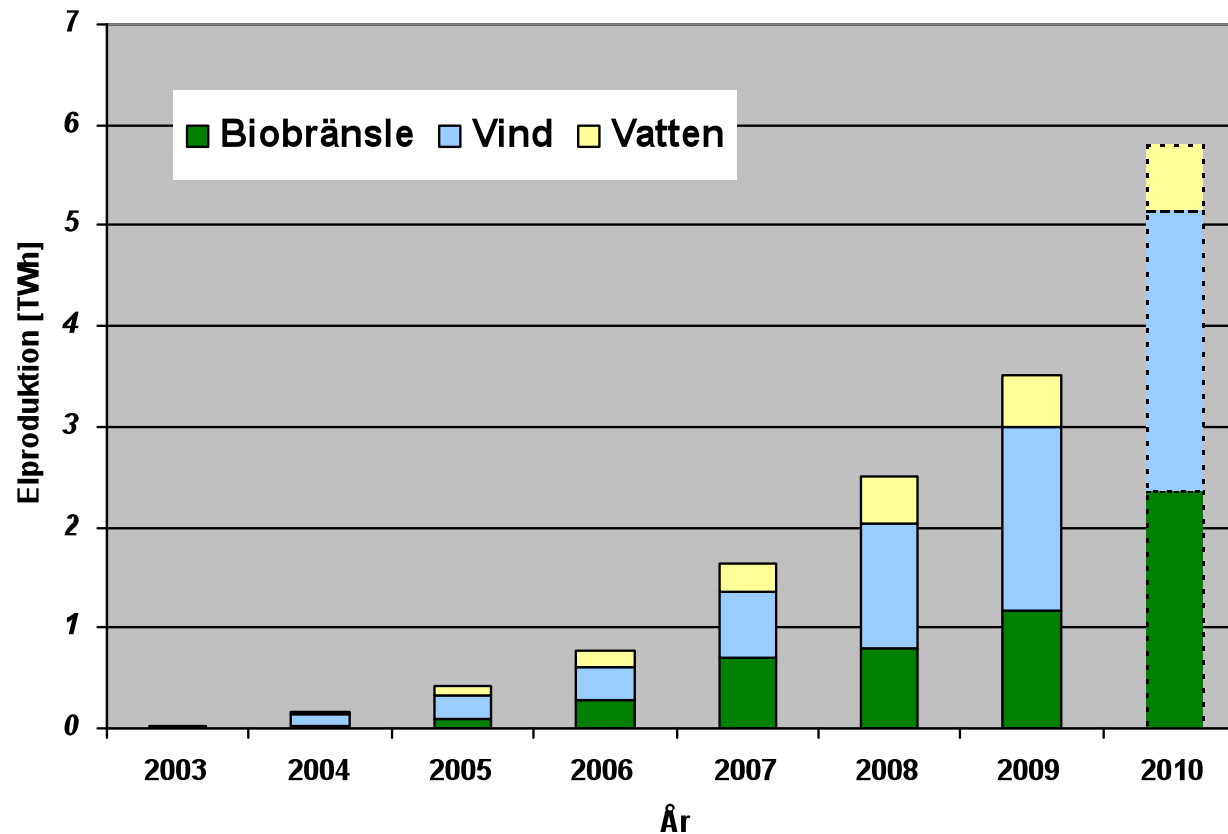
Elcertifikatberättigad elproduktion 2009

- Årsproduktionen har ökat med 9 TWh sedan 2002
 - Nya anläggningar ca 3,5 TWh
 - Ökad produktion i befintliga anläggningar ca 5,5 TWh

Förnybar elproduktion i nya anläggningar sedan 2003

”Dagens elcertifikatsystem leverera och fungerar i huvudsak som det är tänkt”

Gemensamt elcertifikatsystem med Norge

- Avsiktsförklaring om en gemensam elcertifikatmarknad, september 2009
 - Lika ambitiösa ökningar i båda länderna
 - Teknikneutralt och i linje med Sveriges nuvarande elcertifikatsystem
 - Sikte på att etablera en gemensam elcertifikatmarknad från 1 januari 2012
- Energimyndighetens september rapport *Gemensamt elcertifikatsystem med Norge* är nu ute på remiss

Samarbetsmekanismer enligt EU:s förnybartdirektiv

- Statistiska överföringar mellan medlemsländer (art. 6)
- Gemensamma projekt mellan medlemsländer eller med tredjeland (art. 7 och 9)
- **Gemensamt stödsystem (art. 11)**

SYFTE: en flexibilitet vid måluppfyllelsen - att möjliggöra att förnybara resurser utnyttjas där det är mest lönsamt.

Gemensamt elcertifikatsystem med Norge

Redovisning av måluppfyllelse mot EU vid ett gemensamt stödsystem (art.11)

- Erhålls större ökningar i ett av länderna kan ökningen omfördelas mellan länderna vid redovisning av måluppfyllelse.
- Om båda länderna antar samma ökningar bör utgångspunkten vara att fördela ökningarna lika mellan länderna.

Gemensamt elcertifikatsystem med Norge

Begränsningar

- Det krävs att EES-landet Norges förhandlingar om införlivande av direktivet genomförs.
- Många detaljfrågor som måste accepteras av de båda länderna.
- Det krävs en politisk acceptans kring det gemensamma stödsystemet.

Gemensamt elcertifikatsystem med Norge

Långsiktiga konsekvenser

- Troligt gemensamt mål om 26,4 TWh mellan år 2012 till 2020.
- Sveriges utbyggnad av el från biobränsle (5 TWh) och Norge bygger troligen ut vattenkraften (7 TWh).
- Resterande utbyggnad (14 – 15) TWh utgörs troligen av landbaserad vindkraft där marknaden avgör var.
- Den totala produktionen i Sverige år 2020 kan bli något lägre vid ett gemensamt system än vid ett separat svenskt

Gemensamt elcertifikatsystem med Norge

Långsiktiga konsekvenser

- Utvidgningen bedöms inte ge särskilt stor påverkan på elcertifikatpriser.
 - Fortfarande landbaserade vindkraften som sätter priset
 - Kostnaderna är ungefär densamma i båda länderna.
- En gemensam elcertifikatmarknad med Norge bedöms som positivt för elcertifikatsystemets funktion.
 - Större marknad ger en mer likvid marknad som kan locka fler investerare
 - Högre likviditet ger möjlighet för effektivare marknad och stabila priser
 - På sikt minskade risker för elkunder och investerare

Gemensamt elcertifikatsystem med Norge

Kortsiktiga konsekvenser:

- Elcertifikatpriset och utbyggnaden kan kortsiktigt komma att påverkas
 - Utbyggnaden kan påverkas av när och hur informationen om utvidgning ges
 - Elcertifikatpriset kan kortsiktigt komma att sjunka något.
 - Pris kan påverkas av hur Norge utformar sin kvotkurva.
 - Viktigt att Norge utformar sin kvotkurva efter det scenario för utbyggnad som kan anses mest troligt, och som kan accepteras av båda länderna.

Gemensamt elcertifikatsystem med Norge

Hur uppnås en väl fungerade marknad?

- Vissa grundläggande funktioner och regler ska vara lika
 - Regelverket; bl.a. deklarations- och annulleringstidpunkt, systemets livslängd och långsiktiga kvotsättning, kvotpliktsavgift, sammanlänkad registerfunktionen
 - Gemensam kontrollstation
- Förutsättningarna bör vara så lika som möjligt i de båda länderna men allt behöver inte harmoniseras.
 - Förutsättningarna för ägarskap skiljer när det gäller vattenkraft över ca 3 MW. Bör accepteras.
 - Processen för att ansöka om tillstånd för anläggning och nät hanteras på olika sätt. Bör accepteras.
 - Principer för kostnadsfördelning (producent/kundkollektiv) av nätkostnader i maskade nät ger en snedvridning av konkurrens. Bör harmoniseras.

Gemensamt elcertifikatsystem med Norge

Sammanfattande slutsatser

- Större marknad ger en mer likvid marknad som kan locka fler investerare
- På sikt minskade risker för elkunder och investerare
- Fortfarande landbaserade vindkraften som sätter priset.
- Tillsammans kan målet nås till en lägre kostnad

Gemensam elcertifikatmarknad Sverige - Norge

Tack för mig!

Roger Östberg

Energimyndigheten

Enheten för operativa styrmedel

roger.ostberg@energimyndigheten.se

016-544 2237